

Fokkerijexpert Goffe de Boer

'Nederland is de absolute top qua exterieur'

Wilma Wolters

In kwaliteit van geitenrassen is Nederland toonaangevend in de wereld, zegt Goffe de Boer van Passion4Goats. 'De wereld' lijkt daar ook steeds meer van overtuigd, gezien de toenemende vraag naar dieren. Maar ook in Nederland neemt de vraag naar goed fokmateriaal en/of fokadvies toe, merkt De Boer.

Vijf jaar bestaat Passion4Goats nu, en de laatste twee jaar kan eigenaar Goffe de Boer uit Buitenpost (Friesland) daar goed van leven. "Ik zou wel zeven dagen in de week met mijn bedrijf bezig kunnen zijn. Dagelijks komen er wereldwijd nieuwe contacten tot stand." Hij realiseert zich terdege dat dit vooral te maken heeft met het feit dat het goed draait in de geitensector.

Velen zullen Goffe de Boer kennen als de jongeman die Nubische dieren fokt, samen met zijn vader. "Toen ik een jaar of acht was kocht mijn vader zijn eerste Nubische geiten en kregen we veel tips van Mary van der Beek uit Hoogwoud, een bekende Nubische fokster. Ik ben altijd meegegaan naar keuringen, en toen we in 1994 de eerste landelijke kampioen hadden gefokt, zijn we onze eigen koers gaan varen en groeide het uit tot onze gezamenlijke

hobby." Die passie voor geiten, zijn werk in koeien-ki-organisaties en de wens om voor zichzelf te beginnen was vijf jaar terug aanleiding om Passion4Goats op te richten. Op dit moment heeft De Boer een heel aantal eigen fokdieren van diverse rassen, en met geitenhouders Harm en Ankie van der Veen heeft hij ook een groep dieren samen in eigendom. Verder werkt hij samen met Rogier en Rianne de Groot die een nabijgelegen kleinschalige geitenkaasboerderij runnen.

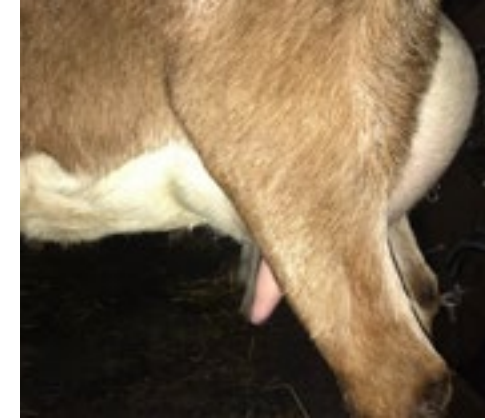
Gespreide werkzaamheden

"Mijn werkzaamheden zijn veelzijdig: ik geef fokadvies, lever fokmateriaal aan zowel hobbyhouders als melkgeitenhouders, ik neem met mijn dieren deel aan keuringen en shows en verzorg exporten." Zo bemiddelde De Boer vorig jaar bij de export van circa 700 dieren naar Kazachstan. Ook leverde hij de afgelopen jaren dieren aan onze buurlanden en bijvoorbeeld Italië, Oostenrijk, Ierland, Rusland, Denemarken, Griekenland, voormalige Oostbloklanden en exotische eilanden als Martinique en Cyprus. "Exporten binnen de EU regel ik zelf van a tot z. De vraag binnen de EU is voor mijn bedrijf ook eigenlijk wel voldoende. Exportaanvragen buiten de EU speel ik door aan een organisatie als Hunland die de benodigde vergunningen en voorzieningen heeft en wereldwijd het transport kan verzorgen."

Voor het leveren van grote groepen dieren is er slechts een kleine groep waaruit De Boer kan vissen. "Voor het exporteren van geiten

De Nubische melkgeiten van Goffe de Boer hebben bijzonder goede uiers.

De vooruieraanhechting bij een van de Nubische geiten van De Boer.

Foto's: Goffe de Boer

heb je een scrapie-exportstatus nodig. Die heeft niet iedereen. Het verkrijgen van die status wordt door NVWA steeds lastiger en ingewikkelder gemaakt zonder duidelijke redenen, wat de exportmogelijkheden nog meer zal beknotten. Het enige bekende scrapiegeval in Nederland, bij een dwerggeitje dat besmet raakte door twee schapen, dateert alweer van achttien jaar geleden. Ondertussen is scrapie er bij schapen uitgefokt. Je zou nu juist mogen verwachten dat we een nationale scrapievrijstatus in het leven kunnen roepen, die middels steekproeven kan worden onderhouden."

Er was de laatste jaren meer vraag dan aanbod. "In Nederland gaat dat nu omkeren. In het buitenland blijft de vraag nog wel. We zouden meer dieren kunnen exporteren." Wanneer het gaat om het exporteren van een paar dieren, veelal voor de hobby, dan fokt De Boer die meestal zelf. Het geven van fokadvies drijft soms ver. Wel tot China aan toe. "De man die de fokkerij op de grootste geitenbedrijven daar beheert, heeft mij gevraagd zijn werknemers op te leiden in hoe een goede geit eruitziet. Ik leer ze de beste geiten uit een koppel te pikken en daar een fokadvies voor te geven." In Nederland wordt De Boer regelmatig gevraagd door geitenhouders om mee te denken over het fokplan, de aankoop van fokbokjes, welke rassen ingezet kunnen worden of over bijvoorbeeld ki. Er staan nu ook door De Boer gefokte bokken bij Geiten KI Nederland.

Driewegkruising

De Boer kent ongeveer eenderde van de professionele melkgeitenbedrijven in Nederland. Hij ziet dat er nog veel verbeterd kan worden op het gebied van fokkerij en registratie. "Maak groepjes die je wilt aandecken, dek dieren uit de hand of insemineer ze, al is het maar een klein aantal. Dan ken je in elk geval de vaders en kun je over een paar jaar zien welke bokken wel werken voor jouw bedrijf en welke niet. Het moet mogelijk zijn om 2.000 liter per geit per jaar te melken, en

1.500 liter kan iedereen lukken met een goede selectie en de juiste toepassing van de beschikbare genetica. We hebben het genetische plafond nog lang niet bereikt." De Boer past in zijn adviezen vaak een driewegkruising toe: het kruisingsproduct wordt dan weer gekruist met een ander ras dan de beide ouders. "Als je het resultaat van een kruising gaat melken, zul je met name een vooruitgang bemerken in vitaliteit en gezondheid, wat resulteert in een hogere (levens)productie. Er is een handjevol rassen interessant voor kruisingen, vindt De Boer. "De Witte of melkgeit kun je inzetten als je de melkproductie wilt verhogen, maar is in de meeste gevallen al het 'basisras'. De Franse Alpine is een slanke geit met goed eiwit die interessant kan zijn voor duurmelters. De Britse Alpine, die in het geheel niet verwant is aan de Franse Alpine, is een grote geit met veel inhoud, die veel ruwvoer kan verwerken en waarin ik een meerwaarde zie voor met name biologische bedrijven. De Engelse Toggenburger is qua type meer een Witte geit, maar superieur voor uiervorm. Als je uierverbetering wilt, zou ik dit ras zeker als kruisingsproduct aanraden. De Nubische geit blinkt uit in gehalten."

Nederland loopt qua exterieur van de geiten echt voorop in de wereld, ziet De Boer. "Voor ons is Engeland bijna het enige land met materiaal van een vergelijkbaar niveau. Noord-Amerika ook, daar zag ik laatst op de internationale geitenconventie in Atlanta rassen die hier voor uierverbetering zouden kunnen zorgen met hun hoge, brede achteruiers, maar het is vooralsnog niet mogelijk om daarvandaan genetica te importeren."

Basisfokbedrijf met zuivere rassen

In de nabije toekomst wil De Boer een basisfokbedrijf met zuivere rassen realiseren. "Dan heb ik een basiskern met verschillende zuivere rassen met genetisch hoogwaardige dieren met een hoge gezondheidsstatus. Daarmee kan ik voorzien in zuiver fokmateriaal." De Boer verwacht dat daar vraag naar komt, met name uit de professionele hoek.

"De fokkerij zal sterker worden in de professionele houderij, en in de hobbysector afnemen. Ik verwacht dat de hobbyfokkerij zoals die nu beoefend wordt, over een jaar of twintig min of meer voorbij is." De leeftijd van het gros van de hobbyfokkers speelt hierin een rol, denkt De Boer, evenals de regels die de overheid oplegt. "Bovendien, het te halsstarrig vasthouden aan een specifiek type en je populatie afbakenen, leidt tot stilstand en uiteindelijk tot de ondergang van die afgebakende populatie. Dat zou met de stamboekrassen kunnen gebeuren."

De Boer refereert aan de situatie van de Nubische geit zo rond 2005; Nubische geiten stonden tot dan toe bekend om hun matige uiers. Familie De Boer importeerde sperma van Amerikaanse Nubians, omdat die volgens De Boer meer plek hadden voor een goed opgehangen, hoog en breed uier door een bredere voorhand en ruimer kruis dan de Nederlandse Nubische geit destijds liet zien. "Dat waren compleet nieuwe bloedlijnen. Eigenlijk heb ik toen ook een kruising toegepast die maximale heterosis opleverde. Daaruit ontstonden Nubische geiten met een goed uier, en dat heb ik er nu sterk ingefokt. Dit bloed heeft zich bij ons vandaan door Europa verspreid en er is nu ook een hernieuwde interesse voor Nubisch bloed vanuit de professionele houderij." Hoewel De Boer zelf ondertussen meerdere rassen op stal heeft staan, blijven Nubische geiten voor hem een speciaal plekje houden. "De lammertijd vind ik het mooist. Om dan te zien wat er geboren wordt, hoe het eruit ziet... En als ik dan later de bevestiging krijg dat er ook een mooi uier onder hangt, dat zijn voor mij de mooiste dingen." Y

Passion4Goats

Naam: Goffe de Boer
Woonplaats: Buitenpost (Friesland)
Bedrijf: Passion4Goats

Goffe de Boer zette vijf jaar geleden zijn eenmanszaak op. Hij geeft fokadvies, levert fokmateriaal en verzorgt importen en exporten van geiten. Over enkele jaren hoopt hij een basisfokbedrijf gerealiseerd te hebben met verschillende, zuivere rassen met genetisch hoogwaardige dieren met een hoge gezondheidsstatus.

Foto: Wilma Wolters

De trots van Goffe de Boer: zelfgefokte dieren.